

PÄEVA SÕNUM nr. 154

"Issand pööras Iobi saatuse, kui too palvetas oma sõprade eest." Ii 42:10

JEESUS ? MEIE AITAJA

pühapäev pärast nelipüha

- nädal: 08. ? 14. september 2019

Iga inimene vajab enda ümber lähedasi, kes oleksid talle raskel hetkel abiks. Hea perekond, sõbrad, kolleegid on inimesele sageli rasketel hetkedel suureks toeks. Eluteel on aga piisavalt palju selliseid olukordi, kus lähedased ei suuda meid aidata. Sageli on sellised probleemid seotud õige tee valikuga, haigusega või surmaga. Nendes eksistentsiaalsetes küsimustes peab inimene leidma endale õige tee, mida mööda edasi minna. Taolistel hetkedel küsib inimene, kust ta leiab abi. Piibli laulude raamatus on hea ja selge vastus: "Abi tuleb mulle Issanda käest, kes on teinud taeva ja maa" (Ps 121:2). Jumal on inimese loonud ja ta tahab, et inimesel läheks kõik hästi. Selleks saatis Jumal siia maailma oma Poja, et meid päästa ja aidata.

Kui vaadata Jeesuse elu siin maailmas, siis selles oli kaks olulist ülesannet: õpetamine ja ini-meste aitamine. Jeesus õpetas inimestele teed Jumala riiki ja andis nii tuge. Teisalt ei olnud ta filo-soof, kes oleks elanud oma maailmas, vaid astus abivajaja juurde ja ulatas talle oma abikäe. Inime-sed hakkasid Kristusesse uskuma, sest tema sõnad ja teod läksid kokku.

Kui meil on eluteel raskusi ja küsimusi, siis võime palves pöörduda Jumala poole ja küsida Temalt, millist teed minna edasi. Jeesus aitab haigeid ja surijaid ning andis neile uue tee. Kui Jeesu-sesse usume, siis pole meil põhjust muretseda, sest tema aitab meid kõiges. (Soom 2016:8)

Rudjutud pilliroogu ei murra Ta katki ja hõõguvat tahti ei kustuta Ta ära. Js 42:3

Mõnigi kord tunneb inimene ennast rõhutuna. Kes teab, mis on selle põhjuseks. Enamasti pei-tub aga vastus selles, et me ei usalda küllalt Issanda juhtivat kätt, et me mõnda mineviku eksitust või meie vastu tehtud ülekohtut liiga klammerdunult oma silmade ees hoiame, et meie unustame ära, et meil on andeksandev Issand, ja et see Issand on käskinud seda eksitust andestada, mis teised meie vastu on korda saatnud. Võibolla on meile liiga tihti öeldud või näidatud, kui tähtsuseta me oleme. Issand ütleb aga, et meie oleme Tema sees suured, viinapuu oks viinapuu endaga ühenduses on ikka viljakas.

Mõni arvab, et temast ei saa midagi, et ta on liiga kaugemale läinud oma pahedes. Aga kui tal on Issandasse usku, siis pidagu ta meeles, et Issandal on ka tema sisse usku.

Nii kaua, kui sul on igatsust, nii kaua, kui taht veel hõõgub, on sul kõigile pettumustele vaata-mata ka iseenese osas lootust, lootust uuele päevale, uuele tõusule. (Pello 1972:63j)

Seejärel ta ütles Toomale: "Pane oma sõrm siia ja vaata minu käsi ning pane oma käsi ja pis-ta mu külje sisse ning ära ole uskmatu, vaid usklik!" (Jh 20:27) Kes tõi välja vankrid ja hobused,

väe ja vägevad mehed; need lamavad üheskoos ega tõuse enam, nad on vaibunud, kustunud otsekui taht. (Js 43:17)

Palvetagem: Issand Jumal, Sina üksi võid tervendada ihu ja hinge. Ava meie kõrvad, et me kuuleksime Sinu püha sõna, ja puuduta meie huuli, et me võiksime ühineda Sinu lunastatute kiitus-lauluga. Kuule meid Jeesuse Kristuse, meie Issanda läbi, kes koos Sinuga Püha Vaimu ühtsuses elab ja valitseb igavesest ajast igavesti.

* * *

KUI INIMENE ENAM EI KUULE, JÄÄB TA

ÜHA ÜKSILDASEMAKS JA KAOTAB ISEGI KÕNEVÕIME.

Pühapäev ? 8. september

Neitsi Maarja sündimise päev ehk ussimaarjapäev

Vanavanemate päev

Üles taevasse vaadates õhkas Jeesus ja ütles kurdile ja kidakeelsele: "Effata!", see on "Ava-ne!" ja ta kõrvad avanesid kohe ja ta keelekütke pääses valla ning ta rääkis korralikult. Mk 7:34,35

Jeesus on jõudnud oma õpilastega paganlikul või poolpaganlikul alal Kümmelinnamaa ehk Dekapolise aladele. Just siin, kultuuriliselt kirjus ja pingestatud piirkonnas, toimub ime, mis annab Jeesuse tervendavale meelevallale avarama tähenduse.

Kurttumus on kahekordselt raske seisund. Kui inimene enam ei kuule, jääb ta üha üksildase-maks ja kaotab isegi kõnevõime. Tummuse kohta on siin kasutatud kreeka sõna mogilalon, mis tähendab "raskustega rääkiv", kidakeelne. See, kes ei kuule, ei suuda pikapeale ka enam selgelt ennast väljendada. Esialgu reageerivad teised, püüdes rääkida üha valjemalt ja valjemalt. Kuid see ei aita, tegelikult oleks vaja rääkida aeglasemalt ja selgemalt.

Kurttumus on pilt kultuuriliselt mitmekesisest, kuid samas getostunud ühiskonnast, kus üks-teist ei kuulata ja üksteisega ei suudeta enam suhelda. Jeesus võtab haige kõrvale. Selliseid probleeme ei lahendata avalikkuses, vaid keskkonnas, kus teod räägivad enam kui sõnad. Selline eraldumi-ne vastab ka Jeesuse hoiakule Mäejutluses, kus Ta ütleb, et me ei teeks "oma vagasid tegusid" ini-meste ees, et nemad meid vaataksid (Mt 6:1).

Puudutus ja sülje kasutamine, millele omistati vanal ajal tervendavat toimet, äratavad kurt-tummas arusaamise ja tervendava usu (vrd Mk 8:23; Jh 9:6). Vahel on välised toimingud kõneka-mad kui paljud sõnad. Pilk taevasse ja õhkamine osutavad siin abi tegelikule allikale ja Jeesuse kaastundele abivajaja suhtes. Arameakeelne sõna "Effata", see on tõlkes "Avane!", on kergesti huul-telt loetav. Esialgne käsk imest vaikida on seotud Jeesuse Messiaks olemise saladuses hoidmisega Jumalast ettenähtud ajani.

Kirjeldatud ime on nii tähendusrikas, et leiab ajaloolistes kirikutes meenutamist nn "Effata" riituses. Ristitava kõrvadele ja suule

tehakse ristimärk, et ta kõrvaldavad avaneksid kuulma Jumala sõna ja suu hakkaks sellest tunnistama. Võitakse ka käsi, et kuuldu muutuks teoks. Kurtumma tervenda-mine Jeesuse poolt ja selle liturgiline järelkaja peaks meidki panema küsima: Kas me kuuleme veel Jumala häält ja suudame Tema sõna vabalt ja selgelt tunnistada? Kui me ei kuule Teda enam, siis peaksime küsima: Kas oleme Temast kaugenenud või lämmatab muu lärm Ta hääle? Mitte Jumal, vaid meie oleme kurtummad. (Tammo 2015)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Nii nagu loom ei või mõista inimvõimete piire, nii ei saa ka inimene otsustada Jumala eksistentsi ja Ta võimaluste üle. Karl Ernst von Baer

Palvetagem: Anna julgust ja abivalmidust tervetele, et nad aitaksid nõrgemat venda ja öde Jeesuse Kristuse, meie Issanda pärast, kes tegi jalutud terveks, pimedad nägijaks ja andis kurtidele tagasi kuulmise. Andres Tau

* * *

ÜLESKUTSE JUMALA HEADUSE ÜLISTAMISEKS

Esmaspäev ? **9. september**

Kes jõuab ära rääkida Issanda vägevaid tegusid ja kuulutada kõike Tema kiitust? Ps 106:2

Midagi ei aita kahetsejat nii kui Jumala headuse nägemine. Jumala headuse kõrval ilmneb me patu tõeline olemus. Alles siis, kui asetame oma vead Jumala heatahtlikkuse kõrvale, näeme oma süüd selle tõelises inetuses. Uue seaduse ajal näeme oma süüd kõige paremini Jumala armastuse ülimes valguses Kolgatal.

Oleks hea, kui meie ühised kahetsuspalved algavad ka ühise tänuga. "Tänage Issandat!" Ühe inimese tänamisest on vähe. Ära jää vaikseks pealtvaatajaks, kui teised teda ülistavad oma tänapal-vetes ja lauludes. Nii valmistame oma südamed tõeliseks kahetsuspalveks. (Tärk 2014:477)

Kes on teda näinud, et saaks teda kirjeldada? Ja kes suudaks teda ülistada, nõnda nagu ta väärrib? (Srk 43:31)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Jumal alustas sealt, kus kõik näis viljatu ja lootusetu, ning rajas oma rahva. Kas ei peaks see meid sügavalt oma uskmatus ja skeptitsismi üle järele mõtlema panema? Joosep Tammo

Palvetagem: Kord rahvahulgad tervitasid Sind, Jeesus, suure vaimustusega. Nad Sulle hoosi-anna hüüdsid ja ehtisid teed palmiokstega. Kuid Sina tahtsid, et Su Vaimule nad avaksid kõik oma südame. Georg Kiviste

* * *

MIS ON MEIE PROBLEEMI TUUM?

Teisipäev ?10. september

"Kes on teinud inimesele suu, või kes teeb keeletu, kurdi, nägija või pimedada? Kas mitte mina, Issand?" 2Ms 4:11

Mooses oli eriliselt alandlik mees (4Ms 12:3). Kirjakohas 2Ms 4:1-17 (ja ka 3.peatükis) ilm-neb samas, et alandlik inimene võib olla uskumatult põikpäine. Uurides seda Moosese ettekäänete rida alt üles ja ülevalt alla, näeme, kuidas viimaks pörkub see otsekui kivisse: "Saada keegi teine!" See vallandab mälestused mu enese sõnakuulmatuse juhtumitest ja paneb küsima: kas ka mul on tavaks maskeerida oma põikpäisust alandlikkusega?

Pane tähele Moosese sõnu salmis 10 "?.mina ei ole sõnakas mees?" . "Mina" on siin Moo-sese poolt öeldud rõhuga, aga seesama rõhk pörkab talle tagasi Issanda vastusest salmis 11: " Kas mitte mina, Issand?" Kas minagi teen oma puudujääkidest ja nõrkustest endale ahelad, limiteerides nii kõike seda, mida Issand minu läbi on plaaninud korda saata? Kui mõnel lugejal täna on näiteks kuulmis- või nägemispuue, kas mitte seesama salm ei esita siin täiesti teistsugust suhtumist selles-se? Ehk peaks see meelde tuletama hoopis, et see, milline keegi on, ei ole iial armastaval Jumalal märkamata ega arvestamata jäänud, kui Ta kujundab spetsiifiliselt meile mõeldud hoolitsuse ja va-rustuse paketti.

Hämmastav on Jumala kannatlikkus. Kas on üldse võimalik küllalt imetleda meie Jumala kõi-gutamatu armastust, kes ei võta vastu sinu "Ei!"-sid, vaid uputab meie vastupanu oma heldusesse? Ja kui Jumal kutsub mind täitma mingit ülesannet, kas oskan nüüd vastates teha paremini vahet tõese "Ma ei suuda, palun aita mind!" ja sõnakuulmatu "Ma ei taha, saada kedagi teist!" vahel? (Peskett 2017)

Kes kõrva on istutanud, kas tema ei peaks kuulma? Kes silma on valmistanud, kas tema ei peaks nägema? (Ps 94:9)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Me usaldame iseenda ja kõik, kes meile armsad, Tema kaitse alla. Tema harib meid armastuse ja kannatlikkusega igal päeval ja igal aastal, et elu muutuks väärtuslikumaks ja sisurikkamaks ja et me kannaksime vilja, millest tuleb õnnistus ajalikuks ja iga-veseks eluks. Aleksander Täheväli

Palvetagem: Armas Isa taevas! Aita mul rääkida, kõike seda mis ikka heaks võib tulla ja keela rääkimast, seda mis tühi tahab olla! Anna minu sõnale täit väge ja mõju ka!

* * *

KES ON UUE LEPINGU VÄÄRILINE?

Kolmapäev ? 11. september

Meie kõlblikkus tuleb Jumalalt, kes on teinud meid kõlblikuks teenima uut lepingut, mitte kir-jatähe, vaid Vaimu lepingut, sest kirjatäht suretab, aga Vaim teeb elavaks. 2Kr 3:5,6

Meie ei ole ju iseendast kõlblikud midagi lugema oma teeneks. Pauluse kindlus teenimistöö pä-devuse osas ei ole enesekindlus; pigem rõhutab ta, et tema kõlblikkus tuleb Jumalalt. See ei viita apostli liialdatud alandlikkusele, vaid asjade tegeliku seisu kainele mõistmisele. Vaimulikke tööd on võimalik teha vaid Jumala väega, mis vallandub evangeeliumi kuulutamise kaudu (vrd Rm 15:17-19; 1Kr 1:18-2:5).

Olles kirjeldanud oma teenimistööd sellisena, mida ei iseloomusta kirjalik seaduskoodeks, vaid Püha Vaim, rõhutab Paulus erinevust veelgi, lisades: sest kirjatäht suretab, aga Vaim teeb ela-vaks. Aga kuidas saab Paulus öelda, et kirjatäht suretab? Vastus näib olevat, et kirjatäht (käsusea-dus) surmab siis, kui seda kasutakse vääralt, s.t. reeglitena, mida järgitakse oma õigsuse kehtestami-seks (vrd Rm 3:20; 10:1-4). Seaduse kasutamine sellisel viisil viib vältimatult surmale, sest keegi ei suuda täielikult täita selle nõudeid ning seepärast satuvad kõik Seaduse kohtuotsuse alla. Kuid Vai-mu teenimine on hoopis teistsugune. See on uue lepingu teenistus, milles patud antakse andeks ja neid ei peeta enam meeles, ning Vaim annab rahvale motivatsiooni ja väe teha seda, mida nad Sea-dust ebaõigesti rakendades ei oleks iial saavutanud (Jr 31:31-34; Hs 36:25-27; Rm 8:3,4).

Tuleb rõhutada, et kui Paulus vastandab surmatoovat kirjatähte elutoovale Vaimule, ei tähenda see Pühakirja rolli kahandamist kristlase elus ja teenimises. Kirjatäht, mis surmab, viitab Mooses seadusele, kui seda kasutatakse ebakohaselt, omaenda õiguse kehtestamiseks Jumala ees. Pühakiri, ja eriti selles sisalduv evangeelium, on esmane vahend, mille kaudu Püha Vaim annab Jumala rahvale elu. (Kruse 2008:88j)

Mina olen viinapuu, teie olete oksad. Kes jääb minusse ja mina temasse, see kannab palju vil-ja, sest minust lahus ei suuda te midagi teha. (Jh 15:5) Aga Jumala armust olen ma see, kes olen, ja tema arm minu vastu ei ole läinud tühja, vaid ma olen neist kõigist palju rohkem vaeva näinud. Aga seda ei ole teinud mina, vaid Jumala arm, mis on minuga. (1Kr 15:10)

Leping, mille ma teen Iisraeli sooga pärast neid päevi, ütleb Issand, on niisugune: ma panen nende sisse oma Seaduse ja kirjutan selle neile südamesse; siis ma olen neile Jumalaks ja nemad on mulle rahvaks. (Jr 31:33) Vaim on see, kes elustab, lihast ei ole mingit kasu. Sõnad, mis ma teile olen rääkinud, on vaim ja elu. (Jh 6:63)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Elu Isa lapsena, vabana Seadusest, seotuna armastusega Jeesuse teesse, teeb meid rõõmsaks ja avab paljudele eemalolijatele ukse Isa koju. Ema Basilea Schlink

Palvetagem: Arm, kes sa mind ära valind enne, kui ma sündisin, arm, kes inimeseks saanud, et ma taeva päriksin: arm, Su päralt olen ma elades ja surres ka. Johann Scheffler

* * *

ON SUL KEEGI, KES VIKS SIND JEESUSE JUURDE?

Neljapäev ? 12. september

Kõik on Ta teinud hästi, Ta paneb ju kurdid kuulma ja keeletud rääkima! Mk 7:37

Seal, kus märkide keel jääb puudulikuks ja sõnade keelt võidakse mitmeti tõlgendada, on abis-tamise keel kõige selgem. Kõigil aegadel on kõik inimesed kõige paremini mõistnud heategude keelt. Jeesus ise ütles neile, kes ta sõnu ei uskunud: "Teod, mida ma teen oma Isa nimel, needsamad tunnistavad minust ... uskuge neid tegusid" (Jh 10:25,38).

Kui arst parandab kurdi kõrva või pimedat silma, siis on ta oma ülesande täitnud. Arst ei arutle enam küsimust, kuidas keegi oma silma või kõrva kasutab. Kuid Jeesusel on suuremad huvid. Ta ta-hab, et inimese rääkimisvõime alluks Jumala tahtele. Rääkimisvõime saamine on lihtsam kui selle õige kasutamine.

Kõik Jumala tööd loomises olid täiuslikud ja sama võib öelda tema Poja väeavalduste kohta. Tookord nägi Jumal, et tema töö on hea (1Ms 1:4), ja sel korral (Mk 7:31-37) nägid seda ka inimesed. Nad nägid, kus oli tõeline Jumal. Juudid nägid imeteos prohvet Jesaja ennustuse täitumist. "Siis avanevad pimedate silmad ja kurtide kõrvid lähevad lahti." (Js 35:5)

Jumal on meie juures kasutanud märkide, sõnade ja heategude keelt. Kui paganad ja juudid andsid Jumalale au, ärgu siis ka meie suu vaikigu! (Tärk 1993:237j)

Siis hüppab jalutu otsekui hirv ja keeletu keel hõiskab, sest veed keevad üles kõrbes ja ojad nõmmemaal. (Js 35:6)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Oleme tulesüütajad. Selles külmas maailmas, mis on täis vihkamist ja isekust, võib meie väike leek tunduda mõjuta, kuid peame hoidma oma tuld põlemas. Billy Graham

Palvetagem: Kui ma satun viletsusse, ehk on mul häda küll, ei saa hukatusse. Kes mind paneb risti kandma, teab ka, kuidas ta peab abi andma. Paul Gerhardt

* * *

TERVENEMINE ALAKU

Reede ? 13. september

Issand, mu Jumal, ma kisendasin Su poole ja Sa tegid mu terveks. Issand, Sina tõid mu hinge välja surmavallast, Sa elustasid mind nende hulgast, kes lähevad alla hauda. Ps 30:3,4

Meil on lihtsam rääkida kergetel teemadel. Kui jutt aga keerukamate asjade peale läheb, näi-tekts meie hirmud, üksindus, süütunne ja vajadus olla armastatud, klõpsame kinni kui austrid. Mõni-kord teeme näo, et me ei kuule, kuigi tegelikult ei meeldi meile see, mida kuuleme. Meil on oma peidukohad nagu töö, harjumused või suhted, mis ei vaja emotsionaalset ausust. Selle tulemusena tunneme, et oleme vangistatud. Meie päästemehhanismid tõmbavad meid sügavamale vaikusesse. Jumal lõi Sind vajadusega tunda, puudutada ja tundeid välja näidata. Kui kaua end peita kavatsed?

Jumal ütles: "Inimesel ei ole hea üksi olla" (1Ms 2:18). Kui keeldud oma tunnetest, siis ei saa Sa tunda hea suhte rõõmu. Taaveti ei kartnud Jumalale näidata, et ta on nõrk, kurb, vihane või üksin-da. Ta ütles: "Maailma otsast ma hüüan sinu poole oma südame nõrkedes" (Ps 61:3). Kui Sa ei oska end teistele väljendada, siis hakka alustuseks Jumalaga rääkima. Seda, mida Ta tegi Taaveti jaoks, saab ta teha ka sulle. Pöördu Tema poole ja lase tervenemisel alata. (Raadio7 2019)

Nähke nüüd, et see olen mina, ainult mina, ega ole ühtki jumalat minu kõrval! Mina surman ja teen elavaks, mina purustan ja mina parandan ega ole kedagi, kes päästaks minu käest. (5Ms 32:39)

Issand surmab ja teeb elavaks, viib alla hauda ja toob jälle üles. (1Sm 2:6) Sest su heldus on suur minu vastu, ja sa oled mu hinge üles tõmmanud surmavalla sügavusest. (Ps 86:13)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kristuse kutsumine käigu meile kõigist ilma-häältest üle; tema kutsumine olgu meile tähtsaimaks kutsumiseks elus ja surmas, kodumaal ja võõrsil, rõõmus ja valus, vaesuses ja rikkuses, suures ametis ja väikses ametis, olgu kus tahes, olgu ajal, mil tahes! Olaf Sild

Palvetagem: Kiida nüüd Issandat, kes sind on kaunisti loonud, kes sulle tervist on andnud ja rahu sul toonud; häda sees ka on oma tiivaga Ta hoolsalt ja heldelt sind katnud. Joachim Neander

* * *

KEELDU VAIKIMAST PALVES

Laupäev ? 14. september

Risti ülendamise päev

Sina muutsid mu kaebuse mulle ringtantsuks; Sa vallandasid kotiriide mu seljast ja panid rõõmu mulle vööks, et mu hing laulaks Sulle kiitust ega vaikiks. Ps 30:12,13

Püsi tugevana, isegi kui Jumal tundub vaikivat, sest võit kuulub siiski sulle. See pole sinult ära võetud ja sa pole lõigatud läbi Jumala elust vaid mõne üksiku vea tõttu, sest see pole viis, kuidas Ju-mal tegutseb. Lihtsalt pöördu Ta poole nagu kuningas Taavet seda tegi - kogu südamest.

Olles läinud läbi vaikuse perioodist, mis oli täis raskusi, pimedust ja segadust, kirjutas Taavet järgmised sõnad, mis olid osaliselt mõeldud ka templi pühendamisele: "Issand, sina tegid oma heas meeles kindlaks minu kui mäe, kuid sa peitsid oma palge ja ma tundsin hirmu. Issand, sinu poole ma hüüdsin ja oma Issandat ma anusin." (Ps 30:8,9) Taavet ütles sellega: "Mu elus oli aeg, kus Sa peitsid oma palge mu eest. Tundus nagu Sind poleks olnudki. Kõik, mida oma inimlike silmadega enda ümber nägin, oli vaid häving ? mu enda rumalate vigade tulemus. See kõik vaevas mind, kuid ometi ma hüüdsin su poole."

"Sina muutsid mu kaebuse mulle ringtantsuks; sa vallandasid kotiriide mu seljast ja panid rõõmu mulle vööks, et mu hing laulaks sulle kiitust ega vaikiks. Issand, mu Jumal, ma tahan sind tänada igavesti!" (Ps 30:12,13). Ehk teisisõnu: "Isegi, kui ma käitun rumalasti, oled Sina ustav. Oled pannud mu sisse ühe kiituslaulu, mis ei sõltu kuidagi mu olukordadest. Oled pannud mu süda-messe usu, et asjad saavad olema just täpselt nii nagu oled töötanud, mistõttu tahan kiita ja tänada Sind."

Nõndasamuti on Jumal pannud ühe kiituslaulu ka sinu südamesse. Ja isegi, et näiliselt tundub, et Ta vaikib, keeldu sina olemast vait Tema ees. Rõõmutse Tema teadmises, et Ta tõesti täidab iga töötuse, mille Ta on sulle andnud. Jumal on olnud ustav su jaoks ja on seda alat! (Conlon 2018 :2)

Sellepärast rõõmutseb mu süda ja mu hing ilutseb; ka mu ihu võib julgesti elada. (Ps 16:9)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Ma käisin oma elutee mineviku radasid üle vaatamas ja siis tuli meelde, kuidas Tema on mind siin ja seal imepäraselt hoidnud ja kaitsnud, palveid kuulnud ja aidanud. Kohkusin lausa, kuidas olen küll hiljem nii palju muretsenud ja kartnud! Jumala käsi ei ole ju lühemaks jäänud. Eenok Haamer

Palvetagem: Eks see ole arm ja heldus Jumalaga kõnelda, et meil patustel on julgus Tema ette astuda? Eks Ta meid ju armasta: patud andeks annab Ta! Küll siis võime julged olla, palvele nüüd rõõmsalt tulla! Johann Rist

* * *

Kasutatud allikad

Conlon, Carter 2018. Keeldu vaikimast palves. World Challenge, 20.01.2018: <https://worldchallenge.org/node/21083>
Kruse, Colin G. 2008. Pauluse teine kiri korintlastele. Tallinn: Logos
Pello, Otmar 1972. Ja ööd ei ole seal ... Toronto: Oma Press

- Raadio7 2019. Tervenemine alaku. Raadio7, 26.03.2019: <https://raadio7.ee/stp/tervenemine-alaku/>
- Peskett, Howard 2017. Moosese probleemi tuum (2Ms 4:1-17). ? Piibliõti. Avatud Piibli Ühing, 25.01.2017: <http://www.avatudpiibel.ee/en/node/5886>
- Soom, Kaido 2016. Jeesus ? meie aitaja. - Eesti Kirik, 10.08.2016
- Tammo, Joosep 2015. Kodugrupp: Jeesus tervendab kurtumma. Eesti EKB Koguduste Liidu häälekandja "Teekäija", 09/2015: <https://teek.ee/teemad/35-kodugrupp/1629-jeesus-tervendab-kurtumma>
- Tärk, Osvald 1993. Markuse evangeeliumi seletus. Tallinn: Logos
- Tärk, Osvald 2014. Psalmide seletus. Tallinn: Logos

Koostas Indrek Lundava.

September 2019